

Litteraturnotiser

Danmark

Bing, Jon: *Straffe- og erstatningsmæssige spørgsmål ved grænseoverskridende sendinger i fjernsyn og netværk*. København, Nordisk Ministerråd, 1997, 91 p., ISBN 92-893-0063-9, (TemaNord; 1997:561), (Kultur/medie), ISSN 0908-6692. (Nordisk Ministerråd).

Behandler en række strafferetlige og erstatningsmæssige spørgsmål ved grænseoverskridende TV-udsendelser og netbaserede tjenester ud fra gældende ret i de enkelte nordiske lande, samt EU's satellit- og kabel-direktiv. Diskuterer spørgsmålet om i hvilket land og efter hvilket lands lovgivning strafferetlige og erstatningsmæssige spørgsmål skal bedømmes i forbindelse med påstand om krænkelse i de pågældende medier.

Bromhead, Toni de: *Looking two ways: documentary's relationship with cinema and reality*. Århus, Intervention Press, 1996, 148 p., ISBN 87-89825-13-6.

In this study of fiction and documentary film-making, the author challenges the traditional distinction between documentary and fiction, claiming that perceiving the distinction as an opposition between reality and fantasy no longer seems useful.

Crawford, Peter I. (ed.); Hafsteinsson, Sigurjon Baldur (ed.): *The construction of the viewer: media ethnography and the anthropology of audiences*. Århus, Intervention Press, 1996, 310 p., ISBN 87-89825-06-3, (Proceedings from NAFA; 3), ISSN 0907-2454.

In recent years audience research in cinema and media studies has turned to ethnography to find ways in which qua-

litative research methods could be improved in attempts to reach beyond the limitations of quantitative research. Visual anthropology, on the other hand, has increasingly searched theoretical inspiration in fields outside anthropology itself, including cinema and media studies as well as documentary film theory. In this volume, containing both general theoretical work and more specific case studies, the various fields meet in an inspiring exchange of concepts and ideas, providing a substantial contribution to our understanding of "audiences". Contains among other things the following articles: *Introduction* (Sigurjon Baldur Hafsteinsson), *Less is more: media ethnography and its limits* (Kirsten Drotner), *Television as a moral issue* (Pertti Alasuutari), *Text and context in ethnographic film: or "To whom it may concern"* (Peter Ian Crawford), *Meanings, texts, contexts: tracing the spectator in post-structuralist film theory* (Veijo Hietala).

Drotner, Kirsten (ed.); Klitgaard Povlsen, Karen (ed.): *Tankestreger: nye medier, andre unge*. København, Borgen, 1997, 175 p., ISBN 87-21-00744-6, (Borgen/medier), (Skriftserie fra Center for Ungdomsmedier; 2). (Københavns Universitet, Center for Ungdomsmedier / CUM).

Bogen analyserer vigtige nye tendenser i unges mediebrug og afdækker hvilken betydning medierne hver for sig og tilsammen har i de unges hverdagsliv og hvilken rolle de spiller i unges kulturelle identitetsdannelse. Belyser endvidere de unges forhold til og opfattelse af medierne, både når de selv benytter dem i fritidskulturerne og når de stilles over for dem i undervisningssammenhæng. Indeholder følgende artikler: *Fans, fans,*

fans...: boy bands, pigedrømme og kulturel degradering (Lisbeth Ihlemann), *Medieakrobater og tekstuelle surfere: om unges rollespilskultur* (Anne Scott Sørensen), *Unge TV-oplevelser: en receptionsundersøgelse* (Dominique Pasquier), *Køn, etnicitet, identitet: britisk-asiatiske piger snakker om soaps* (Chris Barker), *State of the ads: livsstilsreklame til 1990ernes unge* (John Thorup), *Billeder, medier, betydninger: om gymnasieelevers billedkompetencer* (Christa Lykke Christensen), *Skolen og den kulturelle kanon* (Jan Thavenius).

Fridberg, Torben; Allerup, Peter; Drotner, Kirsten; e.a.: *Mønstre i mangfoldigheden: de 15-18-åriges mediebrug i Danmark*. København, Borgen, 1997, 139 p., ISBN 87-21-00781-0, (Borgen/medier), (Skriftserie fra Center for Ungdomsmedier; 3). (Københavns Universitet, Center for Ungdomsmedier / CUM).

Den første kvantitative undersøgelse af danske unges samlede mediebrug. Bogen besvarer centrale spørgsmål om sammenhænge mellem forskellige medier, holdninger, behov og tidsforbrug. Materialet er indsamlet i 1996 blandt tre tusinde 15-18-årige og bearbejdet med henblik på at give baggrundsstof til den offentlige diskussion om hvilken betydning medierne spiller for den opvoksende generation.

Hestnes, Stefan: *Succes med pressemeddelelser: kneb, ideer og finesser, når budskabet skal ud – billigt!* Odense, Forlaget Hestnes, 1996, 64 p., ISBN 87-90451-01-5.

Fortæller om hvordan man laver en god pressemeddelelse, der når ud til flest mulige mennesker.

Højbjerg, Lennard: *Fortælle teori 2: musikvideo og reklamefilm*. (København), Akademisk Forlag, 1996, 101 p., ISBN 87-500-3394-8. Note: Bogen er den anden af to bøger med de levende billeders fortælle teori som indfaldsvinkel til forståelsen af de moderne billedmedier film og TV.

Bogen bruger henholdsvis udsigelsesanalysen og den moderne fortælle teori som analysemodel for at forklare de komplicerede æstetiske træk i musikvideoen og reklamefilmen.

Info-samfundet for alle – den danske model: IT-politisk redegørelse 1996 til Folketinget og IT-politisk handlingsplan 1996. København, Forskningsministeriet, 1996, 70 p., ISBN 87-90007-43-3. (Forskningsministeriet). Note: I tilknytning til rapporten er der udgivet et bilag "IT i tal 1996 – 23 billeder af info-samfundet: (bilag til IT-politisk redegørelse og handlingsplan)".

Indeholder regeringens IT-politiske redegørelse til Folketinget og den hertil knyttede handlingsplan for 1996.

IT i tal 1996 – 23 billeder af info-samfundet: (bilag til IT-politisk redegørelse og handlingsplan). København, Forskningsministeriet, 1996, 64 p., ISBN 87-90007-41-7. (Forskningsministeriet).

Udgør en del af grundlaget for tankerne i årets IT-politiske redegørelse og handlingsplan "Info-samfundet for alle – den danske model".

IT in figures 1996 – 23 pictures of the info-society: (appendix to the IT policy statement and action plan 1996). København, Ministry of Research and Information Technology, 1996, 64 p., ISBN 87-90007-50-6. (Forskningsministeriet). Note: Transl. from Danish by: Svend Vesterli and Jason King.

The report is part of the basis of the thinking presented in this year's IT policy statement and action plan "The info-society for all – the Danish model".

Kjerulf Petersen, Lars: *Miljøbevidsthed på MTV: om naturen i massekulturen*. København, Københavns Universitet, 1997, 257 p., ISBN 87-7296-141-4, (Sociologisk Instituts Ph.d. serie; 1). (Københavns Universitet, Sociologisk Institut). Note: Ph.D.-afhandling. English summary, pp. 245–251.

Undersøger fremstillingen af miljøproblemer i massemedierne. Musikfjernsynskanalen MTV Europe udsender jævnligt miljøbudskaber i form af helt korte "holdningsspot". Det er disse spot den konkrete undersøgelse behandler. Som grundlag herfor søger afhandlingen at diskutere en række bredere spørgsmål inden for temaerne popmusikultur, massemedieformidling og miljøproblematik.

Kvistgaard, Peter: *Kultureksport eller kulturudveksling?: principper og holdninger i dansk kulturformidling*. Aalborg, Aalborg Universitet, 1996, 101 p., ISBN 87-7307-530-2, (Sprog og kulturmøde; 14), ISSN 0908-777X. (Aalborg Universitet, Center for Sprog og Interkulturelle Studier).

Dansk kulturformidling over for udlandet har siden 1987 været ensbetydende med kultureksport. En model der er præget af en merkantil og økonomisk, administrativ tilgang. Bogen tager kritisk stilling til principperne i og holdningerne til kultureksport og sætter bl.a. spørgsmålstegn ved, om kultureksportmodellen er tidssvarende og om dansk kultur overhovedet lader sig indpasse i en kultureksportmodel.

Loiborg, Steen (formand); Bak Mortensen, Peter; Schnohr, Ulla Brøns; e.a.: *Regulering af reklameadgangen for sundhedsydelse: betænkning fra det af sundhedsministeren nedsatte udvalg vedrørende reklameregler på sundhedsområdet*. København, Statens Information, 1996, 128 p., ISBN 87-601-5997-9, (Betænkning; 1310). (Sundhedsministeriet).

Fremsetter en række overvejelser om reklame på sundhedsområdet. Behandler følgende punkter: 1) Beskrivelse af de eksisterende reklameregler på sundhedsområdet; 2) Beskrivelse af reklameregler på sundhedsområdet i en række europæiske lande; 3) Udvalgets vurderinger af de gældende reklameregler og grundlaget for en fremtidig regulering; 4) Udvalgets vurderinger af særlige spørgsmål vedrørende reklamering for sundhedsydelse; 5) Udvalgets overvejelser og forslag om en fremtidig reklameregulering for sundhedsydelse.

Lund, Anker Brink: *Smitsomme sygdomme i dansk journalistik: handlingsaspek-*

ter ved sundhedsfaglig formidling anskuet genealogisk i en offentlighedsteoretisk referenceramme: bind 1. København, Munksgaard, 1997, 422 p., ISBN 87-16-11980-0. Note: Doktordisputats. English summary, pp. 555–562.

Om sundhedsfaglig formidling i Danmark i perioden 1893–1994. Afhandlingens første bind tager udgangspunkt i en tese om den borgerlige offentligheds opkomst og forfald. Demokratiske idealer om rationel handlingskoordination konfronteres med empiriske tendenser til statslig intervention og offentlig korrektion af danskernes privatliv. Teseerne diskuteres ved at præsentere punktnedslag i massemediernes dækning af smitsomme sygdomme igennem hundrede år fra 1893 til 1994.

Lund, Anker Brink: *Smitsomme sygdomme i dansk journalistik: handlingsaspekter ved sundhedsfaglig formidling anskuet genealogisk i en offentlighedsteoretisk referenceramme: bind 2*. København, Munksgaard, 1997, 663 p., ISBN 87-16-11981-9.

Om sundhedsfaglig formidling i Danmark i perioden 1893–1994. Afhandlingens andet bind diskuterer vilkårene for de seneste års offentlige debat om smitsomme sygdomme og rummer en detaljeret gennemgang af massemediernes dækning af AIDS som en national og international krise.

Lundvig, Niels: *Palæerne og de andre teatre i Horsens: biografernes historie fra 1905–1992 i Horsens – en foregangsby i filmens historie*. Horsens, Forlaget Den Kreative, 1996, 44 p., ISBN 87-985994-0-2.

En præsentation af biografernes historie i Horsens 1905–1992.

Malmkjær, Poul: *Gøgler og generaldirektør: Ole Olsen: grundlæggeren af Nordisk Film*. København, Gyldendal, 1997, 326 p., ISBN 87-00-28254-5.

Tegner et portræt af den danske film-pioner Ole Olsen, skaberen af Nordisk Film.

Movin, Lars (ed.): *Film film. Steen Møller Rasmussen*. (S.l.), Arken, 1996, 64 p., ISBN 87-7875-006-7. (Arken, Museum for Moderne Kunst).

Katalog til udstilling på Arken, Museum for Moderne Kunst, november 1996-januar 1997. Indeholder en præsentation af Steen Møller Rasmussens film, der falder i tre kategorier: 1) Kunstnerfilmene, portrætter, samarbejder, film båret af mødet mellem instruktøren og den medvirkende; 2) De fotografiske film, især New York-portrætterne, film hvor vægten ligger på scenerier, tableauer, billeder; 3) Sprog-filmene, en diffus gruppe idé-film, hvor det bærende element er en undersøgelse eller fremstilling af sprogets veje og vildveje, muligheder og begrænsninger.

Nielsen, Poul Erik: *Scandinavian television fiction in transition*. Århus, Århus Universitet, 1996, 15 p., (Århus Universitet, Institut for Informations- og Medievidenskab). Note: Paper presented to the Conference Eurofiction, Firenze, April 1996.

Gives a survey of Scandinavian television and its transition from a system of public service monopolies to a multi-channel system with satellite stations, national private stations, public service stations, and local stations, including a study of the production of Scandinavian television fiction.

Nielsen, Richard G.: *Pionererne fra 1946: om det første journalistkursus ved Aarhus Universitet og lidt om aviser og pressefolk i begyndelsen af 1900-tallet*. Odense, Danmarks Grafiske Museum/Dansk Pressemuseum, 1996, 63 p., ISBN 87-90464-00-1. (Danmarks Grafiske Museum; Dansk Pressemuseum). Note: Udgivet i anledning af 50-året for det første journalistkursus ved Aarhus Universitet den 16. september 1946.

Fortæller om opbygningen og gennemførelsen af det første journalistkursus ved Aarhus Universitet i 1946, herunder en karakteristik af hvad det betød for den tids dagspresse.

Prehn, Ole: *From cultural and democratic ambitions to the hardships of the marketplace: the development of local radio in Scandinavia*. Aalborg, Aalborg Universitet, 1996, 13 p., (Aalborg Universitet, Institut for Kommunikation). Note: Proposal for a paper to be presented at the IV Conference on "European Culture", Universidad de Navarra, Pamplona, October 23–26 1996.

On the development of local radio in the Scandinavian countries. The paper describes the development of structure and policy in the three countries and shows how ongoing liberalisation in order to secure the stations economically has totally changed the envisaged development into a situation, where the cultural and democratic merits of local radio has been marginalised as a fringe activity.

Qvortrup, Lars: *Humanistisk IT-forskning i Danmark: en oversigt*. København, Forskningsministeriet, 1996, 116 p., ISBN 87-9000-761-1. (Forskningsministeriet).

I rapporten fremlægges en kort skitse af den humanistiske IT-forsknings historie i Danmark. Dernæst følger en mere oversigtspræget gennemgang af de eksisterende forskningsmiljøer og -institutioner for humanistisk IT-forskning. Rapporten munder ud i en sammenfattende oversigt over den humanistiske IT-forskning og i nogle vurderinger af dens relevans og muligheder.

Skogerbo, Eli: *Konvergens mellom telekommunikasjon og kringkasting: kultur- og mediepolitiske utfordringer*. København, Nordisk Ministerråd, 1997, 59 p., ISBN 92-893-0062-0, (TemaNord; 1997: 560), (Kultur/medie), ISSN 0908-6692. (Nordisk Ministerråd).

Drøfter konvergens mellem telekommunikation, datakommunikation og radio- og TV-området. Hensigten er at belyse de kultur- og mediepolitiske konsekvenser af denne sammensmeltning for de nordiske lande med udgangspunkt i følgende spørgsmål: 1) Er det muligt at trække grænser mellem det traditionelle radio- og TV-område og nye tjenester? 2) Hvilke lovgivningsmæssige og øvrige mediepolitiske valg og alternativer foreligger?

The info-society for all – the Danish model: IT policy statement 1996 to the Folketing and IT policy action plan 1996. København, Ministry of Research and Information Technology, 1996, 72 p., ISBN 87-90007-49-2. (Forskningsministeriet). Note: Transl. from Danish by: Svend Vesterli and Jason King.

The report is the Government's statement of IT policy to the Danish Parliament following up the results of the first IT

policy action plan issued in March 1995, which raised for discussion new political targets and initiatives.

Thomsen, Bodil Marie: *Filmdivaer: stjernens figur i Hollywoods melodrama 1920–40*. København, Museum Tusulanums Forlag, 1997, 363 p., ISBN 87-7289-397-4. Note: En revideret udgave af forfatterens Ph.D.-afhandling. English summary, pp. 359–363.

Om filmstjernen i relation til filmmediet og moden. Behandler følgende spørgsmål: 1) Hvorfor er det kvindelige filmstjerner, der bliver garant for mediets succes i århundredets begyndelse? 2) Hvilken rolle spiller fortælleform og genre for den kvindelige stjernes opkomst? 3) Hvilken indflydelse har talefilmen på de kvindelige filmstjerner placering? 4) Hvorfor kan de kvindelige stjerne-ikoner fra 1920'erne og 1930'erne stadig fascinere os i dag?

Thulstrup, Jørn; Levine, Sebastian; Jensen, Peter; e.a.: *Baltic Media Centre: kvalitativ forundersøgelse*. København, IFKA, Institut for Konjunktur-Analyse, 1996, 63 p. + app. 23 p., (Institut for Konjunktur-Analyse / IFKA).

Den 22. august 1993 stiftedes Baltic Media Centre Fond af TV2 Bornholm. Målet med centrets etablering var at støtte den demokratiske udvikling – primært i de baltiske lande, Polen og Rusland, samt at fremme den mellemfolkelige forståelse mellem de østeuropæiske lande, Norden og EF-landene. Rapporten foretager en vurdering af BMC's aktiviteter med vægt på følgende forhold: 1) Efteruddannelse af mediefolk fra den audiovisuelle sektor; 2) Information og kontaktfrembringelse i relation til de østeuropæiske deltagerlande; 3) Co-produktionsaktiviteter; 4) Juridisk rådgivning.

Tomaselli, Keyan G.: *Appropriating images: the semiotics of visual representation*. Århus, Intervention Press, 1996, 332 p., ISBN 87-89825-05-5.

A study of visual anthropology and ethnographic film-making. Firstly, by using a single interpretive paradigm – derived from semiotics – to discuss a wide variety of documentary films and some of the issues which have most bedevilled the discussion of film by visual anthro-

pologists. Secondly, by an explicit concern with the political context within which anthropologists and ethnographic film-makers do their work.

Trolle, Karin: *Frøken Smillas fornemmelse for sne: bogen om Bille Augusts film efter Peter Høegs roman*. København, Munksgaard/Rosinante, 1997, 225 p., ISBN 87-16-16070-3.

En bog om Bille Augusts film ”Frøken Smillas fornemmelse for sne” efter Peter Høegs roman. Indeholder hele filmens manuskript, et dobbeltinterview med Peter Høeg og Bille August, interviews med filmens stjerner: Julia Ormond, Gabriel Byrne og Richard Harris – og med folkene bag kameraet. Der er endvidere kapitler om at filme on location i Grønlands barske klima og om hvordan scenografi og special-effects blev skabt.

Utterström, Thomas: *Commercial communications: report from a seminar in Stockholm, 26th of August 1996*. København, Nordic Council of Ministers, 1997, 56 p., ISBN 92-9120-993-7, (TemaNord; 1997:505), (Consumer), ISSN 0908-6692. (Nordisk Ministerråd).

In November 1992 the European Commission decided to review its future policy approach in the field of what was called commercial communications. The Commission decided that this review should be public in the form of a Green paper. The aim of this report is to form a basis for a discussion of the Green paper. It seems natural that the seminar and the final report can be used as a basis for national comments on the Green paper.

Weinreich, Torben: *Bøger kan brænde: rapport om børn og bøger i skole og fritid*. København, Danmarks Lærerhøjskole, 1996, 65 p., ISBN 87-7701-502-9. (Danmarks Lærerhøjskole).

Præsenterer hovedkonklusionerne i en tidligere undersøgelse af de 9–12 åriges læse- og medievaner, samt resultaterne af en ny og omfattende undersøgelse af 100 børns læsning, gennemført 1994–1995. I rapporten inddrages også resultaterne af to undersøgelser om skolen og undervisningsmidlerne fra 1995, gennemført af dels Undervisningsministeriet og Fonden Undervisnings Information, dels

Folkeskolerådets udvalg vedr. undervisningsmidler, som forfatteren var formand for.

Winther, Per: *Dagens avis: hvordan fem sjællandske provinsaviser sikrede deres fremtid ved at gå i samarbejde*. (Hillerød), Udgiverselskabet Dagbladet A/S, 1996, 258 p., (Udgiverselskabet Dagbladet A/S).

Fortæller historien om fem sjællandske provinsaviser (Folketidende for Midt-Sjælland, Østsjællands Folkeblad, Roskilde Dagblad, Roskilde Tidende, Frederiksborg Amts Avis), der overlevede blad døden efter anden verdenskrig ved at slå sig sammen til én storavis (Dagbladet/Frederiksborg Amts Avis) og alligevel bevarede det lokale grundlag.

Artiklar

Borker, Lisbet (ed.); Bruun, Hanne (ed.); Hjarvard, Stig (ed.); e.a.: Tema: Europa: medier og politik. *Mediekultur (1996)25, temanummer*, 104 p., ISSN 0900-9671. (Sammenslutningen af Medieforskere i Danmark / SMID).

Et temanummer om medier og internationalisering. Formålet er at sætte fokus på en række aktuelle udviklingstendenser i det europæiske medielandskab i krydsfeltet mellem politik og medier. Uden for temasektionen bringes en artikel om audiovisuel formidling som en del af undervisningen og forskningen på universiteterne. Indeholder følgende artikler: *Sociologi og målgrupper: nogle erfaringer med at operationalisere Bourdieu* (Henrik Dahl), *Informationskampagner* (Jørgen Poulsen), *I folkets tjeneste: om prætest og TV-seere som målgrupper* (Mette Davidsen-Nielsen), *Etik og kommunikation* (Uwe Geist), *Anti-essentialisme og receptionsforskning: et forsvar for teksten* (Arild Fetveit), *Medievold: børn og unge: en svensk vurdering af kulturministeriets rapport* (Cecilia von Feilitzen).

Borker, Lisbet (ed.); Bruun, Hanne (ed.); Hjarvard, Stig (ed.); e.a.: Tema: Måltrettet kommunikation. *Mediekultur (1996)24, temanummer*, 88 p., ISSN 0900-9671. (Sammenslutningen af Medieforskere i Danmark / SMID).

Et temanummer om måltrettet kommunikation. Beskriver de planlægnings- og analyseredskaber der anvendes, når man i

særlig grad ønsker at effektivisere og målrette sin kommunikation. Uden for temasektionen bringes en artikel om de principielle erkendelsesteoretiske problemer, som receptionsforskningen rejser, samt en anmeldelse af Kulturministeriets rapport fra 1995 om voldspåvirkningen fra TV, video og computerspil. Indeholder følgende artikler: *Europæisk kultur: et fantasifoster?* (Richard Collins), *Mediernes magt eller magtens medier?: mediernes udvikling i Italien i 80'erne og 90'erne* (Leonardo Cecchini), *Turtelduer?: Medier, stat og politik i Central- og Østeuropa: medieforandring i Central- og Østeuropa: udvikling af en analysemodel* (Karol Jacubowicz), *Fra glasnost til gennemskuelighed: aktuelle tendenser og perspektiver i mediebilledet i sammenslutningen af uafhængige stater (SNG)* (Andrei Gratchev), *Dokumentarfilmen som frit kunstnerisk udtryk?* (Ulla Jacobsen), *Udbud og forbrug af udenlandsk tv i Danmark: en oversigt* (Preben Sepstrup), *Öffentlichkeit, offentlighed, espace public, public sphere: historien om et begreb hos Jürgen Habermas* (Finn Frandsen og Søren Kolstrup), *Audiovisuel formidling* (Lennard Højbjerg).

Schepelern, Peter (ed.); Jørholt, Eva (ed.); Nissen, Dan (ed.): Tema: Genre i 90'erne. *Kosmorama (1997)219, temanummer*, 117 p., ISSN 0023-4222. (Det danske Film-institut, Filmmuseet).

Et temanummer om genrefilmen i 90'erne. Behandler bl.a. følgende genrer: Action, thriller, Balkanfilm, melodrama, road movie, science fiction og romantiske komedier. Indeholder følgende artikler: *Round up the usual suspects: 90'ernes filmgenrer* (Torben Kragh Grodal), *Evergreen?: kærlighedsmelodramaet i 90'erne* (Anne Jerslev), *Den billedskabte kærlighed: romantiske komedier i 90'ernes Hollywood* (Casper Tybjerg), *Forestillinger om fremtiden: 90'ernes science fiction-film i æstetisk perspektiv* (Helle Kannerik Haastrup), *Single white male: tv-actionserien i 90'erne* (Rikke Schubart), *Genre undervejs: road movien i 90'erne* (Henrik Uth Jensen), *Falske billeder og fortidens synder: den tredje Balkankrig på film* (Zoran Petrovic), *Ondskabens strategi: amerikanske thrillers i 90'erne* (Claus Christensen).

Schrøder, Kim Christian: Cynicism and ambiguity: British corporate responsibility advertisements and their readers in the 1990s. In: Nava, Mica; Blake, Andrew; MacRury, Iain; e.a. (eds.): *Buy this book: studies in advertising and consumption*, London, Routledge, 1997, 355 p., ISBN 0-415-14131-1, pp. 276–290.

Starting from the fact that there has been a significant increase in British corporate responsibility advertisements between 1981 and 1991, the article analyses what happens when this increased number of corporate responsibility ads meet their readers. Do readers notice them at all? Do they notice that they are not "ordinary ads"? And what sense do they make of them – do they read them in the spirit in which the corporate communicators conceptualised them, or do they reject the claims made for corporate concern, invitations to dialogue, etc?

Tybjerg, Casper (ed.); Schepelern, Peter (ed.): Special issue: A century of cinema. *Sekvens. Filmvidenskabelig Årbog (1995/1996)*, temanummer, 204 p., ISBN 87-89505-15-8, ISSN 0106-2484. (Københavns Universitet, Institut for Film- og Medievidenskab).

The yearbook looks back on a century of films and film shows. Within its covers, it comprises articles on cinema history that survey some of its long lines and others that take a close view of some of its small details, as well as articles where the main focus is less on past history than on present theoretical issues. Contains the following articles: *Becoming culture: cinema friends and cinema enemies* (Peter Schepelern), *The influence of European feature films in the United States 1909–1914* (Thomas Christensen), *Old legends in modern dress: Faust in Danish silent film* (Casper Tybjerg), *American fan magazines in the '30s and the glamorous construction of femininity* (Anne Jerslev), *Film comedy, modernization, and gender roles: aspects of romantic comedy in Danish cinema* (Ib Bondebjerg), *Glamour, ghetto, and wasteland: Los Angeles as film backdrop* (Torben Kragh Grodal), *Reel cities and sound scapes* (Palle Schantz Lauridsen), *Mapping the unseen: the spatial construction of sound and musical space* (Birger Langkjær), *The forms of film humour: three examples of satire* (Lennard Høj-

bjerg), *Media movies: a hyperconscious aesthetic of film* (Helle Kannik Haastrup), *Documentary film: reflections of one hundred years' use of a medium* (Karsten Fledelius).

Finland

Elokuvan rahoitustyöryhmän raportti. (Report of the work group for film financing in Finland.) Helsinki, Opetusministeriö, 1996, 76 p., ISBN 951-53-0665-5, (Opetusministeriön työryhmien muistioita; 1996, 25), ISSN 0359-761X. (Ministry of Education). Note: Svensk referat.

This report presents the results of the work group for film financing. The report examines film production in Finland, its financing and taxation. The present state of cooperation between television companies and independent production companies is also looked at and compared with other European systems and practices.

Hatakka, Olli; Kauranne, Tuomo: *Alueellisen verkkolehden talous ja tekniikka: johdatus verkkolehtitoiminnan tekniikkaan*. (Economy and technical background of regional on-line publications: an introduction to technical solutions for electronic publishing.) Helsinki, Sanomalehtien liitto, 1997, 59 p., ISBN 952-9858-16-7. (Finnish Newspapers Association).

This report looks at electronic publishing from a regional point of view emphasizing technical and economic aspects. Authors are discussing topics like business ideas, economic profitability, production process and distribution technology of electronic publications.

Heinonen, Ari (ed.): *Palstoilta biteiksi: johdatusta verkkolehtijournalismiin*. (An introduction to journalism in electronic publications.) Helsinki, Sanomalehtien liitto, 1997, 74 p., ISBN 952-9858-17-5. (Finnish Newspapers Association).

Describes periodicals published on-line on the Internet. Authors give ideas, especially, to journalistic development of these publications. They have looked at contents, layout, structure and editorial systems of ten on-line publications.

Authors are: Mika Halttu, Ari Heinonen, Ari Isokääntä, Harri Mäkinen and Esa Sirkkunen.

Hoppu, Kari: *Lapsiin ja nuoriin kohdistuva markkinointi*. (Marketing directed at children and young people.) Helsinki, Lakimiesliiton kustannus, 1997, 197 p., ISBN 951-640-915-6.

This work describes the characteristics of marketing, and the legislation meant to regulate the marketing, directed at children and the young. To make his evaluation of the legality of marketing understandable, the author has explained both marketing as a form of communication and the psychological development of children and the young. The interaction of these has been analysed through the judgement practices of consumer protection authorities.

Huhtamo, Erkki: *Elävän kuvan arkeologia*. (The archeology of moving image.) Helsinki, YLE-opetuspalvelut, 1996, 180 p., ISBN 951-43-0730-5. (Finnish Broadcasting Company).

This work examines the history of moving image before the film was born. The aim of the author is to outline the development of visual presentation that he looks at in the cultural context of inventions and apparatuses. The author sees the presentation of moving image as a multiform phenomenon, from the natural continuum of which the photograph and, later on, the film developed.

Huovila, Tapani: *Layout as a message*. Jyväskylä, Jyväskylän yliopisto, 1996, 84 p., ISBN 951-34-0834-5, (Publications of the Department of Communication; 15).

The author of this work examines the layout and graphic design in newspapers, magazines and periodicals. He looks at the choosing of visual elements and design for this kind of publications. He also discusses the typography, or different types of texts, as well as layout and the use of colours.

Huovila, Tapani: *Toimittaja: vastuussa oleellisesta muutoksessa*. (The work of the journalist.) Jyväskylä, Jyväskylän yliopisto, 1996, 150 p., ISBN 951-34-0879-5, (Viestintätieteiden laitoksen

julkaisuja; 16). (University of Jyväskylä, Department of Communication).

This work deals with the work of the journalist and the media, with journalism as well as with the principle starting points for the work of the journalist. The aim of the author is both to analyse editorial work and journalism today and to clear up the theoretical and practical premises for the work of the journalist.

Karttunen, Sari: *Suomessa liikkuvat liikkuvat kuvat 1996: tilastoja televisio-, elokuva- ja videotarjonnasta ja televisio-ohjelmien viennistä = Moving images in Finland 1996*. (Moving images in Finland in 1996: statistics on television, cinema and video programmes and export of television programmes.) Helsinki, Tilastokeskus, 1996, 80 p., (Kulttuuri ja viestintä; 1996, 1), ISSN 0784-8765. (Statistics Finland). Note: English summary pp. 41–50, Tables also in English

This report deals with the audiovisual offerings of mass media from the point of view of television, video and film in Finland. The author has examined especially the films available at film festivals, in film centres, in clubs and in municipal film projections. In speaking of the video offerings, the report also examines the video loan services provided by public libraries.

Karvonen, Erkki: *Imagologia: imagon teorioiden esittelyä, analyysiä, kritiikkiä*. (Imagology: some theories of the public image presented, analysed and criticized.) Tampere, Tampereen yliopisto, 1997, 315 p., ISBN 951-44-4152-4, (Acta Universitatis Tamperensis; 544), ISSN 1455-1616. Note: Doctoral dissertation. English summary.

The study deals with various theories of public image. After reviewing the main imagological literature the author develops his own "relational" approach to public image with certain elements taken from relational ontology and rhetorical epistemology by Chermis and Hinkins. He also gives examples of using images in advertising, politics, business and foreign policy.

Kempf, Wilhelm; Luostarinen, Heikki: *New world order rhetorics: a comparative study of American and European media during the Gulf war*. (Konstanz), (Universität Konstanz), 1997, 11 p., (Diskussionsbeiträge der Projektgruppe Friedens-

forschung, Projekt 13/85 & 590/95, Universität Konstanz; 35, 1).

This study looks at reporting of the Gulf war in the American and European press. This is done by means of quantitative content analysis, where the objects of examination are leading articles and news material from newspapers.

Kohvakka, Rauli; Huttunen, Markku: *Audiovisual production and international co-productions in Finland*. Helsinki, Tilastokeskus, 1997, 107 p., ISBN 951-727-288-X, (Kulttuuri ja viestintä; 1997, 1), ISSN 0784-8765. (Statistics Finland)

This English publication is a combination of two earlier reports in the Culture and media -series: "Audiovisual film and programme production in Finland 1995" and "Internationally united programme action in Finnish film production 1996" which have been available only in Finnish.

Lukkarila, Matti (ed.); Similä, Olavi (ed.); Toiviainen, Sakari (ed.): *Filmin tähden: Suomen elokuva-arkisto 40 vuotta*. (Finnish film archive 40 years.) Helsinki, Suomen elokuva-arkisto, 1997, 162 p., ISBN 951-97639-0-2. (Finnish Film Archive). Note: English summary.

The book is a history of Finnish film archive. The articles covers also other topics like history of Finnish and foreign film, as well as the work of international film archives. Interviews of personnel and researchers are included. Also catalogues of exhibitions and publications by Finnish film archive are included.

Puro, Jukka-Pekka: *Towards a phenomenological theory of interpersonal communication*. Jyväskylä, University of Jyväskylä, 1996, 214 p., ISBN 951-34-0686-5, (Jyväskylä studies in communication; 6), ISSN 1238-2183. Note: Doctoral dissertation.

The aim of this study is to explore the metatheory of interpersonal communication research. It will be done by bibliometrical analysis. The author argues that phenomenology may offer a useful perspective in a research field which is meta-theoretically fragmented.

Pöllänen, Marjatta (ed.): *Julkisesti palveluksessa: paikallisviestinnän tienviittoa*. (Publicly at your service: local mass communication.) Tampere, Moniviestintä, 1996, 131 p., ISBN 951-97236-1-7.).

This work deals with organizational communication from the points of view of different communities. PR-officers in different sectors of public service, as well as other people taking part in communication, present their ideas of the significance of local mass communication. They also discuss the possibilities of local mass communication for bringing the activities of public service and the church closer to people and communities

Sananvapaustoimikunnan mietintö = Yttrandefrihetskommisionens betänkande. (Report of a committee on freedom of speech.) Helsinki, Oikeusministeriö, 1997, 168 p., ISBN 951-53-1195-0, (Komiteamietintö; 1997, 3), ISSN 0356-9470. (Justitieministeriet). Note: Svensk sammandrag.

Kommissionen föreslår att stadgandena om yttrandefrihet i masskommunikation bör ingå i en enda lag. Den föreslagna lagen skall tillämpas på all inhemsk publicerings- och programverksamhet, oberoende av vilken upptagnings-, utgivnings- och distributionsteknik som används.

Sauri, Tuomo: *Joukkoviestinnän rakenne ja talous 1986-1995/96 = Development of the mass media in Finland 1986-1995/6*. (Development of the mass media in Finland 1986-1995/6.) Helsinki, Tilastokeskus, 1997, 63 p., ISBN 951-727-291-X, (Kulttuuri ja viestintä; 1996, 2), ISSN 0784-8765. (Statistics Finland) Note: Summary pp. 52-59, tables also in English.

This publication analyses the structure of Finnish mass communication and the changes in it, as well as its economy during the past decade. The author examines newspapers, magazines, books, television, radio, recordings, video and film and their advertising, their markets and production as well as changes in the ownership of enterprises in the fields of printed and electric communication.

Sundman, Mikael (ed.): *Elokuva ja arkkitehtuuri*. (Film and architecture.) Helsinki, (Rakennustaitteen seura), 1996, 125 p., ISBN 952-90-7819-6. (Society of building design).

Discusses connections between film and architecture including space utilization. Articles look at Finnish film theatre architecture, similarities between film art

and architecture as art forms, different spaces and environments in film and stage setting in film. Authors are: Jaakko Ylinen, Juhani Pallasmaa, Timo Keinänen, Sven Hirn, Joonas Tena, Peter von Bagh, Mikael Sundman, Jouko Koskinen, Putte Wilhelmsson, Kari Salminen, Henry Bacon, Sirpa Tani, Antti Ahlava and Juha Illonen.

Uimonen, Risto; Ikävalko, Elisa: *Mielikuvien maailma: miten mediäjulkisuutta muokataan ja imagoja rakennetaan?* (The world of images: how media publicity is prepared and images built.) Helsinki, Inforviestintä, 1996, 316 p., ISBN 952-5123-01-4.).

This work analyses the relationship between enterprises, decision makers and the mass media. The authors look at the management of images and publicity in the media and in the media society. They also examine the development of media society in relation to the development of journalism and to the present state of the management of publicity. They look at the position of organizations as the objects of publicity and at their possibilities to cooperate effectively with the mass media.

Viestintäalan koulutuksen kehittämistarpeet. (Needs for development in the field of communication education.) Helsinki, Opetusministeriö, 1997, 40, 85 p., ISBN 951-53-0857-7, (Opetusministeriön työryhmien muistioita; 1997, 3), ISSN 0359-761X. (Ministry of education). Note: Svensk referat.

The report discusses needs for development concerning communication education in secondary schools, high schools and universities in Finland.

Virtapohja, Kalle (ed.): *Puheenvuoroja identiteetistä: johdatusta yhteisöllisyyden ymmärtämiseen.* (Commentaries on identity: an introduction to collectivism.) Jyväskylä, Atena, 1997, 163 p., ISBN 951-796-064-6.

This composite work concentrates on different kind of identities: national identities, collective identities, regional identities and identities offered by media. The articles about media are written by Jaana Hujanen, Raimo Salokangas, Kalle Virtapohja and Anu Mustonen.

Zilliacus-Tikkanen, Henrika: *Journalistikkens essens i ett könsperspektiv.* (The essence of journalism in a gender perspective.) Helsinki, Yleisradion tasa-arvotoimikunta, 1997, 200 p., (Yleisradion tasa-arvotoimikunnan julkaisuja, Sarja A; 1997, 1), ISSN 1235-0192. (Rundradions jämställhetskommitté). Note: Doctoral dissertation. English summary, pp. 151–164.

Journalistkulturens och könets betydelse i journalistisk produktion diskuteras i denna doktorsavhandling. Den handlar om nyheter och debattprogram i radio och TV, kvinnliga journalister och ett kvinnligt journalistiskt perspektiv, om journalistkulturens begränsningar och kvinnojournalistikens möjligheter.

Artiklar

Alasuutari, Pertti: *Kamppailu kulttuurintutkimuksesta.* (The battle for cultural studies.) *Tiedotustutkimus* 20(1997)1, ISSN 0357-8070, pp. 4–9. Note: English summary.

The article approaches cultural studies as a construction. It discusses how cultural studies has spread due to its popularity. The case of Finnish cultural studies is described as an example of this. The author also describes attempts to win the battle over the true meaning of cultural studies. As to the future, he argues that the main challenge for cultural studies is methodological renewal.

Koivisto, Juha; Väliverronen, Esa: *Resurgence of the critical theories of public sphere.* *Journal of communication inquiry* 20 (1996)2, ISSN 0196-8599, pp. 18–36.

This article critically looks at Habermas', Negt's and Kluge's established theories of public sphere as well as their tentative new interventions on this topic.

Lehtonen, Mikko: *Merkityksen merkitys: huomioita kulttuurintutkimuksen lähtökohdista ja nykytilasta.* (Significance of signification.) *Tiedotustutkimus* 20(1997) 1, ISSN 0357-8070, pp. 10–19. Note: English summary.

What are we talking about when we are talking about culture? Elaborating the ideas of human beings as cultural beings by their nature the article stresses that what is at stake at culture is never only culture but the human existence as a

whole. Discussing of narratives and metaphors as human survival kits the article suggests that in cultural studies one should leave behind pure textuality and look at the relations between what is culture and what is not.

Lowe, Gregory Ferrell; Alm, Ari: *Public service broadcasting as cultural industry: value transformation in the Finnish market-place.* *12(1997)2*, ISSN 0267-3231, pp. 169–191.

Value transformation in Finland's public service broadcasting company, Yleisradio is analysed as a professional market connected with political, popular and open markets. In the focus there are two questions: 1) what are the essential elements of Yleisradio as a public service company in its national context? and 2) how are these specific elements produced and reproduced over time?

Malmberg, Tarmo: *Kulttuuritutkimus suomalaisessa tiedotusopissa.* (Cultural studies in Finnish mass communication studies.) *Tiedotustutkimus* 20(1997)1, ISSN 0357-8070, pp. 20–32. Note: English summary.

The author investigates the roads chosen by Veikko Pietilä, Tarmo Malmberg and Pertti Alasuutari in their journeys from Marxism to cultural studies in mass communication studies. The three main trends of cultural studies in the age of hermeneutics are analysed and the actuality of hermeneutical Marxism demonstrated.

Malmberg, Tarmo: *Suomalainen elokuva-kulttuuriaktivismi sodan jälkeen.* (Film culture activism in postwar Finland.) *Tiede ja edistys* 22(1997)2, ISSN 0356-3677, pp. 111–123. Note: English summary.

The idea of film culture activism centers on collecting, watching and discussing films with film archives, film societies and film journals as their basic institutions. In postwar Finland, the development of film culture activism has taken three successive waves. The author discusses also the present postmodern situation through four reactions which he has noticed.

Paasonen, Susanna: *Rakkautta, marenkeja ja esiintyviä hylkeitä: Neljät häät ja yhdet hautajaiset heteroseksuaalisuuden teema-*

puistoina. (Love, merinques, and performing seals: Four weddings and a funeral as a postmodern romance.) *Lähikuva* (1997) 1, ISSN 0782-3053, pp. 31–43. Note: English summary.

The author discusses the film “Four wedding and a funeral” in relation to wedding ceremonies, the wedding industry, rituals of paring, romantic comedy, romantic aesthetics and postmodern strategies of parody and pastiche.

Pajala, Mari: Turhuuden markkinoilla?: Pikku naisia ja pukuelokuvan nautinnot. (Vanity fair?: Little women and the pleasures of costume films.) *Lähikuva* (1997) 1, ISSN 0782-3053, pp. 18–30. Note: English summary.

The author analyses the film *Little women* (1994) as an example of its genre, costume films. She attempts to read the nostalgic features of the film through the concept of utopia, in this case a utopia of matriarchy. She also problematizes the female viewers’ relation to costume films and historical romance.

Pietilä, Veikko: Deep surfaces: advancing the interpretative analysis of television news. *Communications: the European journal of communication research* 21 (1996)2, ISSN 0341-2059, pp. 135–153.

Recently, the focus of the study of news has shifted from information to the meanings news stories produce. However, the prominent role that interaction between verbals and visuals as well as the story structure have in the meaning production of TV news has been neglected. That they occupy a key position in this respect is shown in this article through re-analysis of two earlier studies and through scrutiny of a news story on the situation in Cuba in 1991.

Soikkeli, Markku: Eroksella samuuteen: X-sukupolvielokuva ja romanssin rakenne. (Through eros to sameness: the generation-x-film and the structure of romance.) *Lähikuva* (1997) 1, ISSN 0782-3053, pp. 44–54. Note: English summary.

The article discusses the way x-generation entertainment circulates around problems of making work into hobby and retaining love as eternal dating. It problematizes the way these films connects romance into young people’s identification. The object of the exploring includes

films like *Before sunrise*, *Sleep with me* and Finnish films: *Akvaariorakkaus* and *Suolaista ja makeaa*.

Suhonen, Pertti: The media, polls and political process: the case of Finland. *European journal of communication* 12 (1997)2, ISSN 0267-3231, pp. 219–238.

The article presents a two-dimensional typology of opinion polls and examines the role of different types of polling in the Finnish political system. That role was considerably strengthened in the early 1990s when there occurred two elections in the same year: the presidential elections and the referendum on Finland’s EU membership. The article concludes with a discussion on the relationship between democracy, polling and public opinion.

Technau, Claudius: Das Finnische Rundfunksystem im Wandel: Verstärker Wettbewerb nach Strukturreform. *Media Perspektiven* (1997)3, ISSN 0170-1754, pp. 157–164.

The article concerns development and present situation of broadcasting in Finland. In the 1990s public service broadcasting has met new challenges in the form of new channels, cable television, satellites and local media. The author also discusses briefly situation of newspaper business.

Tukiainen, Maaretta: Kiltteyttä vai kapinaa?: naisten keskinäiset romanssit tyttökouluelokuvissa *Mädchen in Uniform* (1931) ja *Olivia* (1951). (Nice or rebellious?: romances between women in girl’s school films “*Mädchen in Uniform*” (1931) and “*Olivia*” (1951).) *Lähikuva* (1997)1, ISSN 0782-3053, pp. 6–17. Note: English summary.

The article discusses the various versions of romances constructed by two girl’s school films. These films challenge the traditional model of spectatorship as well as the schema of heterosexual romance. In both films the main character is a teenage girl who after arriving at a boarding school falls in love with her female teacher.

Varis, Tapio: Communication competence and the information society. Zer: *revista de estudios de comunicación* (1997)mayo, ISSN 1137-1102, pp. 11–18.

The article discusses the the importance of new cultural and media literacy and competence in the use of the media and nets. It tries to answer what do we understand by the these new forms of literacy and what kind of role they play in the information society.

Varis, Tapio: Finland’s route down the information highway. In: *The North Calotte Library Conference proceedings: the new media in Northern culture*, Rovaniemi, University of Lapland, 1996, ISBN 951-634-533-6, (Arktisen keskuksen tiedotteita; 15), pp. 25–31.

The author examines the ideas of the information superhighway presented in the United States and Finland’s own role in the development of the information society. He looks at the different premises and strategies of the American and the European development. The author takes up the confrontation he sees firstly between Europe and the United States and secondly between the United States and Japan.

Väliveronon, Esa: Mediat ympäristöpolitiikan areenana. (The media as an arena for environmental politics.) *Liiketaloudellinen aikakauskirja* 46 (1997)2, ISSN 0024-3469, pp. 186–192. Note: English summary.

The media have an important role in defining and constructing environmental issues as social problems. There has been several ups and downs in the public discourse of environmental issues, which reflect not only the state of our physical environment but social, economical and cultural changes as well. This article explores some mechanisms that may explain these changes.

Norge

Allmennkringkastingsrådet: rapport 1996. Fredrikstad, Statens medieforvaltning, 1997, 82 p., (Statens medieforvaltning).

Rapporten går gjennom allmennkringkastingsrådets oppnevning, sammensetning og mandat, drøfter allmennkringkastingsbegrepet, og vurderer kringkastingstilbudet i Norge i 1996 ut fra kriterier for allmennkringkasting.

Alsnes, Randi: *Bokmålsborga: om fjernsynspråket i Noreg*. Oslo, Kringkastingsringen, 1997, 22 p..

Forfatteren ser på språkfordelinga mellom normert og unormert bokmål og nynorsk i dei tre riksdekkande fjernsynskanalane NRK1, TV2 og TVNorge. Ho vil finna ut kor sannsynleg det er at ein får høyra nynorsk om ein tilfeldigvis slår på fjernsynet. Datagrunnlaget er tilfeldig uttrekte kutt på eitt minutt kvar, frå ti veker i 1996.

Augestad, Kate: "Å, gosjameg!": en analyse av Sissel Kyrkjebøs gjennombrudd som populærmusikalsk artist. Bergen, Universitetet i Bergen, 1997, 142 p. + app., ISBN 82-578-0336-7, (Rapport; 29), ISSN 0801-2814. (Universitetet i Bergen, Institutt for medievitenskap).

Forfatteren drøfter sangeren Sissel Kyrkjebø og hvordan hun som offentlig figur kommer til uttrykk i media, særlig i hennes gjennombruddsperiode. Siktepunktet er å kaste lys over kulturelle, mediemessige og musikkbransjemessige forutsetninger for Sissels gjennombrudd, og å holde disse opp mot betingelser hos artisten sjøl: hennes stemme, image, kvinnelighet og utstråling.

Bing, Jon: *Rettslige aspekter ved elektronisk formidling av materiale* fra arkiv, museum, bibliotek, universitet og visse andre institusjoner. Oslo, Norsk kulturråd, 1996, 24 p., ISBN 82-7081-039-8, (Arbeidsnotat; 12), ISSN 0806-9700.

Forfatteren tar opp opphavsrett slik den er utforma i åndsverkslova, og de konsekvensene denne får for elektronisk formidling av materiale fra blant annet arkiv, museum, bibliotek og universitet.

Bjørnstad, Taran; Haldar, Marit; Kløvstad, Cecilie: *Ja nei vet ikke: vold og sex i fjernsynsmediene: virkninger på barn og unge*. Oslo, Norske kvinners sanitetsforening, 1996, 29 p., ISBN 82-90019-13-0.

En samler rapport fra prosjektet "Vold og sex i fjernsynsmediene – virkning på barn og unge". Rapporten drøfter volden og seksualitetens plass i fjernsynstilbudet retta mot barn og unge, og barn og unges holdninger og erfaringer rundt vold og seksualitet.

Eide, Martin (ed.); Gentikow, Barbara (ed.); Helland, Knut (ed.): *Quality television*. Bergen, Universitetet i Bergen, 1997, 231 p., ISBN 82-578-0365-0, (Rapport; 30), ISSN 0801-2814. (Universitetet i Bergen, Institutt for medievitenskap).

The report is a collection of eight articles on quality in television, and consists of three parts: I: The quality debate: Vices and virtues, II: Qualities of television, III: Voices of viewers: *Television's holy grail: seven types of quality* (Geoff Mulgan), "Quality" and television: histories and contexts (John Corner), *Qualities of vision: looking for virtues and the virtues of looking* (Graham Murdock), *The aesthetics of television, the quality of television: on distinctions and relations of programme form and quality of address* (Jørgen Stigel), *The "sideplays" aesthetics: on popularity and quality in a Danish film maker's television success* (Gunhild Agger), *Smiling through the lonesome rain: weather forecast on Nordic television* (Henrik Juel) *The viewer's voice in the discussion of quality* (Barbara Gentikow), *Children's television programmes in a qualitative perspective* (Karin Hake).

Hanche, Øivind: *Mellom Caligari og Mabuse: fem spillefilmer fra Weimar-tidens Tyskland*. Oslo, Norsk filminstitutt, 1996, 49 p., ISBN 82-90463-61-8, (Norsk filminstitutt skriftserie; 3).

Forfatteren analyserer filmene Dr. Caligaris kabinett (Robert Wiene 1919), Den siste mann (Friedrich Wilhelm Murnau 1924), Den blå engel (Josef von Sternberg 1929/30), M og Dr. Mabuses testamente (begge Fritz Lang 1931 og 1933). Filmene er utgangspunkt for en diskusjon omkring tysk film i Weimar-tida. Rapporten tar også opp tyske filmer fram til 1933, og den tyske ekspresjonismen.

Holm, Mathilde Kristine: *Det demokratiske kulturprosjekt: Skulpturlandskap Nordland som kulturell formidlingsprosess*. Bergen, Universitetet i Bergen, 1997, 117 p., ISBN 82-578-0367-7, (Rapport; 32), ISSN 0801-2814. (Universitetet i Bergen, Institutt for medievitenskap).

Forfatteren ser på samtidskunstprosjektet Skulpturlandskap Nordland, og analyserer dette med utgangspunkt i den formid-

lingsprosessen som prosjektet står for. Hun ser etter en overgripende tendens i kulturformidlingstradisjonen slik den kommer fram i prosjektet, og deretter underliggende betydninger av en eventuell slik tendens.

Haaheim, Sjak R: *Kort prosess for journalister: innføring i strafferett og straffeprosess*. Fredrikstad, Institutt for journalistikk, 1996, 147 p., ISBN 82-7147-157-0.

Forfatteren gir ei innføring i strafferett og straffeprosess for journalister, med et utvalg av emner som er praktiske for pressefolk å kjenne til.

Iversen, Gunnar: *Den svarte filmen: en introduksjon til Film Noir*. Oslo, Norsk filmklubbforbund, 1996, 66 p., ISBN 82-90738-13-7, (Norsk filmklubbforbunds skriftserie; 11).

Forfatteren tar for seg den amerikanske filmgenren "film noir", og går gjennom både historiske inspirasjonskilder og nyere pastisjer.

Kolstad, Tine: *Det var en mørk og stormfull dag ...: dramaturgi for journalister*. Fredrikstad, Institutt for journalistikk, 1996, 134 p., ISBN 82-7147-160-0.

Ei innføring i hvordan dramaturgiske teknikker og virkemidler kan brukes av journalister. Forfatteren tar eksempler både fra film, teater og presse.

Lokal fjernsyn. Oslo, Kulturdepartementet, 1996, 16 p., (St meld; 13 (1995-96)). (Kulturdepartementet). Note: Tilråding frå Kulturdepartementet av 17. november 1995, godkjend i statsråd same dag.

Meldinga gjer greie for hovudtrekka i avtalen mellom TV2 og lokal-TV-stasjonane om etablering av ein ny fjernsynskanal eigd av TV2, som skal samarbeida med lokale fjernsynsstasjonar om sendeflate.

Norsk Filmkritikerlag 50 år: 1946-1996. Oslo, Norsk filmkritikerlag, (1996?), 38 P..

Ei samling av korte artikler om Norsk Filmkritikerlags historie fra 1946 og fram til i dag. Rapporten tar blant annet opp pionerene, filmanmeldelsen som sjanger, gir oversikter over lagets ledere og vin-

ner av filmkritikerprisen og Gjest Baardsen-prisen.

Odland, Eigil: "Når alarmen går": ekstra nyhetssendinger i fjernsyn. Bergen, Universitetet i Bergen, 1997, 148 p., ISBN 82-578-0366-9, (Rapport; 31), ISSN 0801-2814. (Universitetet i Bergen, Institutt for medievitenskap)

Forfatteren setter fokus på ekstra nyhetssendinger på norsk fjernsyn, og drøfter om dette fenomenet er påvirket av nyhetskonnkurransen og ulike organisatoriske betingelser. Han tar utgangspunkt i NRK og TV2s ekstra nyhetssendinger i tidsrommet 1987 til 1995, og analysa er kvalitativ og kvantitativ.

Puijk, Roel (ed.): *Global spotlights on Lillehammer: how the world viewed Norway during the 1994 Winter Olympics*. Luton, John Libbey Media, 1997, 285 p., ISBN 1-86020-520-8. Note: A compilation of nine articles and opening and closing notes from the editor.

The book discusses the image of the host country of the 1994 Winter Olympics in Lillehammer, Norway, and how it was received during the Game by eight different countries. The book is partly a result of the research project 'The cultural dimensions of the 1994 Olympic Games'. *From parish pump to global village: planning and receiving the Lillehammer Olympics in Norway* (Roel Puijk), *Lillehammer love affairs: US images of Norway in the 1994 Winter Olympics* (Lauren Danner), *Playing the game: the Lillehammer Winter Olympics on British television and in the UK national press* (Raymond Boyle and Hugh O'Donnell), *Wes, we love this land that looms: the Lillehammer Winter Olympics in the Scottish press* (Hugh O'Donnell), *The people's games: the Norwegian image in the UK before and after the Winter olympics* (Raymond Boyle; Nancy Morris and Kay Weaver), *Skating round the edges: mutual peripherality in Dutch coverage of the Lillehammer Olympics* (Joep Debeij, and Roel Puijk), *Between archaism and modernism: a French vision of Norway* (Francoise Papa), *Sporting success and political failure: sport as a metaphor for Italian politics* (Mia Finrud Di Tota), *Their Olympics, our television: the historical scene and adventure of the 1994*

Winter Olympics media coverage in Lithuania (Vilija Gudoniene).

Rapport: NRKs medieseminar 1996. Oslo, NRK, (1996?), 86 p.,

En rapport med innlegg fra NRKs mediekonferanse. Inneholder følgende foredrag: *Det internettigrerte samfunn* (Christian H. Thommesen), *Schibsteds skandinaviske TV-strategi: Samarbeid eller oppkjøp?* (Kjell Aamot), *Den digitale framtid – muligheter og utfordringer for BBC og andre europeiske allmennkringkastere* (Nigel Sharman), *Hvordan skal NRK overleve?* (Einar Førde). Inneholder også referat fra paneldebatt mellom innlederne.

Sande, Øystein: *Den person-fokuserte avisartikkel: eit blick på ein utviklingstendens med Sunnmørsposten som døme*. Volda, Høgskulen i Volda, Møreforskning, 1996, 49 p., ISBN 82-7661-055-3, (Forskningsrapport; 1996, 19), ISSN 0805-8083.

Forfatteren drøftar først omgrepet person-fokusering generelt. Så tar han for seg abonnementsavisa Sunnmørsposten, og ser på graden av person-fokusering på førstesida over dei siste tretti åra.

Status redaktør: søkelys på en rolle i forandring. Oslo, Norsk redaktørforening, 1996, 78 p., ISBN 82-91787-01-8.

Ei samling av fire artikler om redaktørrolla før, nå og framover: *Redaktørrollen i norsk mediehistorie* (Reidar Hirsti), *Redaktør anno 1996: et tidsbilde* (Stig Finslo; Trygve Moe), *Til en aktet redaktørstand* (Helen Bjørnøy), *Redaktørrollen fremover: bekymringer og forhåpninger* (Halvor Stenstadvold).

Artiklar

Johansen, Anders: To foredrag om kulturell identitet og politisk kultur. In: Meyer, Siri; Steffensen, Morten (eds.): *Norge museum eller fremtidslaboratorium?: Varg Veum møter Philip Marlow og andre tekster*, Bergen, Senter for europeiske kulturstudier, 1996, 166 p., ISBN 82-91320-06-3, (Kulturtekster; 1996, 8), pp. 92-117.

Forfatteren bruker de olympiske vinterleker på Lillehammer og den norske folkeavstemninga om norsk medlemskap

i EU, begge i 1994, som utgangspunkt for ei drøfting av hvordan de gjengse oppfatninger av kultur og identitet danner premisser for politiske prosesser.

Lundby, Knut: *Mediert religion: perspektiver på kommunikasjon i avhandlinger om kirke, religion og samfunn*. *Tidsskrift for kirke, religion og samfunn* 10(1997)1, ISSN 0802-0167, pp. 3-19.

Forfatteren ser nærmere på medieringsperspektivet og mediert kommunikasjon i seks nyere doktoravhandlinger med forskning om religionens rolle i samfunnet. Han vil undersøke hvordan mediert kommunikasjon kommer til uttrykk i de forhold som granskes.

Ramírez-Ospina, Alvaro: *García Márquez en el cine*. Kinetoscopio. *La Revista De Cine*. 7(1996)38, ISSN 0121-3776, pp. 88-94.

The author discusses different adaptiones of Gabriel García Márquez' literature to film, and the problems and challenges that presents.

Ramírez-Ospina, Alvaro: *The carnivalesque and Colombian television comedy series*. In: Talvet, Jüri (eds.): *The language of the grotesque*, Tartu, Tartu University Press, 1997, 339 p., ISBN 9985-56-247-x, (Interlitteraria; 1997, 2), ISSN 1406-0701, pp. 327-335.

The author uses Mikhail Bakhtin's notion of the carnivalesque to analyse Latin American cultural production in general, and Colombian television comedy series in particular.

Konferanspaper

Hagen, Ingunn: *Communicating to an ideal audience: news and the notion of "informed citizen"*. Trondheim, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, 1995, 25 p., (NTNU, Psykologisk institutt; Jornadas internacionales de ciencias de la información: Periodismo, poder y ciudadanía (Journalism, power and citizenship), 10, Pamplona, 1995).

The author discusses the assumption of the "informed citizen". She first looks on what it means to be "informed", then the meaning of being addressed as "a citizen", thirdly what feeling the viewers have regarding the news genre, and finally

she draws conclusions about the potential of news in informing citizens.

Hagen, Ingunn: *Slaves of the ratings tyranny?: media images of the audience*. Trondheim, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, 1996, 21 p., (NTNU, Psykologisk institutt; Crossroads in Cultural Studies: An International Conference, Tampere, 1996).

The author discusses what image various media hold of audiences. First, she looks on notions of the public held by media employees like journalists and producers, focusing on news production. Secondly, she discusses how media institutions relate to the public, concentrating on television institutions.

Hagen, Ingunn: *Modern dilemmas: TV audiences' time use and moral evaluation*. Trondheim, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, 1996, 21 p., (NTNU, Psykologisk institutt; International Association for Mass Communication Research, 20, Sydney, 1996). Note: Paper to "Consuming audiences? Production and reception in media research." Joint panel of NEQTAR and Political economy.

The author explores how people positions themselves as television viewers, and what discourses they draw upon in this creation of identity. She uses examples from her study of TV viewing in Norway.

Hagen, Ingunn: *Media reception research and cognitive psychology*. Trondheim, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, 1996, 13 p. + app., (NTNU, Psykologisk institutt; Cognition, Media and Audiences, Oslo, 1996).

The author discusses the relationship between reception analysis and new trends in cognitive psychology. She explores the interrelationship between meaning, mind/cognition and culture.

Lundby, Knut: *Angelicans in Tsanzaguru: negotiating identity in a Zimbabwean 'growth point'*. Oslo, Universitetet i Oslo, 1997, 33 p., (Universitetet i Oslo, Institutt for medier og kommunikasjon; International Association for Mass Communication Research, Oaxaca, Mexico, 1997). Note: Paper delivered in Section on participatory communication research.

The author studies angelicans in Tsanzaguru, Zimbabwe, and how interaction through media shape the formation of cultural identities where a distinct religious affiliation makes up a significant part of peoples orientation. He studies two influences: The North American televangelism programme The International 700 Club and the charismatic movement within the traditional Zimbabwean church.

Sverige

Ahlström, Börje: *Morden i Falun*. Stockholm, SPF, 1997, 168 p., (Rapport; 171), ISSN 1401-2537. (Styrelsen för psykologiskt försvar).

Morden i Falun den 11 juni 1994 tilldrog sig ett betydande massmedialt intresse. Studien belyser och analyserar hur i första hand pressen hanterade sin rapporteringsuppgift. De tidningar och redaktioner som ingår i studien är Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet, Aftonbladet, Expressen, Dala Demokraten och Falu Kuriren.

Asp, Kent; Johansson, Bengt; Larsson, Larsåke: *Nära Nyheter: studier om kommunaljournalistik*. Institutionen för journalistik och masskommunikation, Göteborgs universitet, 1997, 310 p., ISBN 91-88212-17-3, (Göteborgsstudier i journalistik och masskommunikation; 13), ISSN 1101-4652.

Presenterar utifrån ett brett maktperspektiv undersökningar om vem som läser kommunala nyheter, hur de uppmärksammas, vad de handlar om och hur de påverkar kommuninvånarnas kunskaper och åsikter och den kommunala dagordningen. I fallstudier och i intervjuer analyseras samspelet mellan nyhetsreportrar och beslutsfattare i sju olika kommuner.

Betal-TV inom Sveriges Television. Stockholm, Fritzes, 1997, 73 p., ISBN 91-38-20578-5, (SOU; 1997:60), ISSN 0375-250X. (Kulturdepartementet). Note: Delbetänkande av Utredningen om digital-TV (Ku 1997:01).

Utredning om Sveriges Television bör få möjlighet att starta en betal-TV-kanal vid

sidan av den ordinarie public service-verksamheten, och presenterar förslag till de förutsättningar som bör gälla för att Sveriges Television skall få denna möjlighet.

Christofferson, Jan; Daal, Carin; Tholin, Evalena: *Argument i repris: pressdebatten om medievåld*. Stockholm, Våldsskildringsrådet, 1997, 178 p., (Våldsskildringsrådets skriftserie; 17), ISSN 1102-447X. (Kulturdepartementet, Våldsskildringsrådet).

En dokumentation och analys av pressklippen om medievåld under 1991-1994. Den ger en detaljerad beskrivning av de argument som förekommit, vilka ämnen som dominerat och vilka grupper som deltagit i debatten. Vidare presenteras en mer kvantitativ undersökning av pressdebatten under samma period.

Deurell, Mats: *Finns den kritiska journalistiken?: urvalsmakt och beskrivningsmakt i lokalradions nyheter: en undersökning av den redaktionella processen: Radio Gävleborg, Radio Kristianstad, Radio Dalarna, Radio Göteborg*. Institutionen för medier och kommunikation, Umeå universitet, 1997, 123 p. + 6 app. 24 p., (Rapportserien; 1997:1), ISSN 1400-6561.

Studien jämför public-service-doktrinen med den dagliga praktiken av nyhetshandtering under fyra veckor vid fyra lokalradiostationer, Radio Gävleborg, Radio Kristianstad, Radio Dalarna och Radio Göteborg. Det empiriska materialet omfattar intervjuer, enkäter, begriplighets-test och radiotextanalyser.

Digitala TV-sändningar. Stockholm, Kulturdepartementet, 1996, 85 p., (Regeringens proposition; 1996/97:67). (Kulturdepartementet).

I propositionen föreslås att TV-sändningar med digital teknik skall införas i flera steg med möjlighet för staten att successivt ta ställning till om och på vilket sätt verksamheten skall fortsätta. Inledande sändningar på ett begränsat antal orter diskuteras, liksom förutsättningar och krav, samt kriterier vid urval av programföretag.

Economou, Konstantin: *Representing politics – politicizing journalism: exploring communicative dilemmas in the collegial relationship between journalists and politicians*. Tema K, Linköpings universitet, 1997, 10 p., (Media and Politics Conference, Brussels, 1997).

Investigates some of the discursive strategies delineating the relationship between the investigative journalist and the politician.

Englund, Boel: *Debattartiklar som social handling: kommunikativ eller strategisk handlingsorientering?: debatten om skolan 1949–1995*. Institutionen för nordiska språk, Lunds universitet, 1997, 64 p., (Svensk sakprosa; 7).

Undersöker om debattartiklar kan ses som kommunikativa handlingar. Materialet utgörs av fem debatter i stora svenska morgontidningar från tiden 1949–1995. Debatterna rör enhetsskolereformen (1949), individulisering som nödvändig pedagogisk metod och svensk skolpolitik (1974) samt ytterligare två debatter om skolan (1995).

Ganetz, Hillevi: *Hennes röster: rocktexter av Turid Lundqvist, Eva Dahlgren och Kajsa Grytt*. Stockholm/Stehag, Brutus Östlings Bokförlag Symposion, 1997, 342 p., ISBN 91-7139-362-5. Note: Dr. diss. Summary in English 10 p.

Studerar texter skrivna av tre svenska kvinnliga rockartisterna Turid Lundqvist, Eva Dahlgren och Kajsa Grytt. Urvalet omfattar 203 texter utgivna mellan 1971 och 1995. Tyngdpunkten i analyserna ligger på tematik och motiv.

Grannlands-TV i kabelnät. Stockholm, Fritzes, 1997, 110 p., ISBN 91-38-20596-3, (SOU; 1997:68), ISSN 0375-250X. (Kulturdepartementet). Note: Betänkande av Utredningen om utökade norska TV-sändningar i svenska kabelnät.

Beskriver det nordiska samarbetet på televisionens område, kabel-TV-verksamheten i Sverige och i Danmark, Norge och Finland. Vidare redovisas omfattningen av norska TV-sändningar i Sverige, intresset för grannlandsprogram i Norden och Sverige, tekniska möjligheter för ökade sändningar av norska program i Sverige, upphovsrättsliga regler samt en beskrivning av relevant lagstiftning.

Israel, Lena: *"Mördare utan ansikte": analys av en svensk polisserie*. Centrum för Medieforskning, Högskolan i Halmstad, 1997, 31 p., (Rapport från Centrum för Medieforskning; 1997, 1), ISSN 1402-6675.

Studien av den svenska polisserien "Mördare utan ansikte" är utförd inom ramen för ett europeiskt forskningsprojekt, "Media narratives in Europe", och analyserar seriens innehåll och dramaturgisk form, samt implicita och explicita budskap och värderingar.

IT i kulturens tjänst. Stockholm, Fritzes, 1997, 369 p., ISBN 91-38-20504-1, (SOU; 1997:14), ISSN 0375-250X. (Kulturdepartementet). Note: Slutbetänkande av Kulturnät Sverige.

I detta slutbetänkande från Kulturnät Sverige redovisas en strategi för användning av informationsteknik vid myndigheter och institutioner inom kulturområdet, samt ges förslag till uppbyggnad av ett gemensamt kulturnät.

Lötmarker, Lena: *Mellan retoriken och Skoluppsatsen: läroverkens skrivundervisning under 1800-talets andra hälft*. Institutionen för nordiska språk, Lunds universitet, 1997, 97 p., (Svensk sakprosa; 6).

Redogör för modersmålsämnets historia och den retoriska respektive den moderna skrivtraditionen. Vidare presenteras några mindre undersökningar om uppsatsskrivningen inom läroverken under 1800-talets andra hälft.

Löwander, Birgitta: *Rasism och antirasism på dagordningen: studier av televisionens nyhetsrapportering i början av 1990-talet*. Sociologiska institutionen, Umeå universitet, 1997, 251 p., ISBN 91-628-2608-5, (Doctoral theses at the Department of Sociology, Umeå University; 6), ISSN 1104-2508. Note: Dr. diss., English summary 12 p.

Studerar hur nyhetsverksamheten, som ett uttryck för samhällets invandrarpolitiska klimat, gav legitimitet åt och skapade kollektiva föreställningar om rasism och antirasism i början av 90-talet. Underlaget utgörs främst av Public service televisionens nyhetsprogram.

Malm, Krister: *Musik, Massmedier och Mångfald*. Stockholm, Rådet för mång-

fald inom massmedierna, 1997, 203 p., (Arbetsdokument; 1997:1), ISSN 1401-0534. (Kulturdepartementet, Rådet för mångfald inom massmedierna).

Studien omfattar förhållanden, samspelsmönster och tendenser inom området musikindustri och massmediering av musik i Sverige under 1990-talet med tyngdpunkt på dagsläget. Studien grundar sig i huvudsak på resultaten av Roger Wallis forskning samt på en mängd fakta insamlade av författaren under februari – september 1996.

Medieföretag i Sverige: ägande och strukturförändringar i press, radio och TV. Stockholm, Fritzes, 1997, 157 p., ISBN 91-38-20629-3, (SOU; 1997:92), ISSN 0375-250X. (Kulturdepartementet, Rådet för mångfald inom massmedierna).

Delbetänkandet inleds med ett kapitel om utvecklingen av ägande och ägarinflytande i dagspressen. Därpå ges en aktuell bild av tidningsägande, dagspressägarnas position på marknaden och samverkansformer inom dagspressen. Vidare redovisas i olika avsnitt radioägare och tv-ägare. Slutligen ges en lägesbedömning.

Mediekoncentration i utlandet: mediestruktur och regler om mediekoncentration i 19 länder. Stockholm, Rådet för mångfald inom massmedierna, 1997, 127 p., (Arbetsdokument; 1997:2), ISSN 1401-0534. (Kulturdepartementet, Rådet för mångfald inom massmedierna).

En översikt över de regler som finns i 19 olika länder ges mot bakgrund av vissa grundläggande fakta om mediestrukturen. Tyngdpunkten i redovisningen ligger på att förmedla information om frågor som berör mångfalden inom nyhetsförmedling och opinionsbildning av betydelse för den politiska demokratin.

Nord, Lars: *Spelet om opinionen: möten mellan makthavare, medier och medborgare*. Lund, Studentlitteratur, 1997, 160 p., ISBN 91-44-00136-3.

Den politiska opinionsbildningens tre huvudaktörer, makthavarna, massmedierna och medborgarna, behandlas i de första kapitlen. Vidare görs en genomgång av traditionella perspektiv på politisk kommunikation och en begreppslig genomgång. Slutligen redogörs för den forskningsmässiga synen på politisk kommu-

nikation och några forskningsresultat presenteras.

Ollén, Bo (ed.): *Från Sörgården till Lopnor: klassiska läseböcker i ny belysning*. Stockholm, Carlsson Bokförlag, 1996, 262 p., ISBN 91-7798-993-7, (Skrifter utgivna av Svenska barnboksintitutet; 57). Note: English summary 7 p.

Boken behandlar det litterära projektet "Nya läseboken" (1901–1912). En inledande uppsats redogör för hur projektet i sin helhet växte fram (Bo Ollén). Därefter tas de olika delarna i "Nya läseboken" upp: *Sagan om Nils och Smirre* (Karl Lindqvist), *Heidenstam och svenskarnas hövdingar* (Bo Ollén), *Sven Hedins "Världsbok"* (Bo Ollén), *Svensk vers* (Märta Netterstad) samt *Historien om Sörgården* (Eva Margareta Löfgren).

Pollack, Ester: *Crime and journalism 1915–1995*. Institutionen för journalistik, medier och kommunikation, Stockholms universitet, 1996, 16 p.

Treats crime reporting in four Swedish dailies (Arbetsbladet, Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet and Vestmanlands Läns Tidningar) a November week, 1995, and executes a comparative analysis of changes and trends in the crime reporting of the four dailies during the decades of the 20th century (1915–1995).

Radio och TV under höjd beredskap och vid svåra påfrestningar på samhället i fred. Stockholm, Kulturdepartementet, 1997, 65 p., (Regeringens proposition; 1996/97:158).

I propositionen föreslås att den fredstida strukturen på radio- och TV-området skall bibehållas så långt möjligt även under höjd beredskap och vid svåra påfrestningar på samhället i fred.

Rahm, Henrik: "Vi viker inte en tum": en textanalys av *Dagens Nyheter*'s bevakning av metallstrejken 1945 och gruvstrejken 1969/70. Institutionen för nordiska språk, Lunds universitet, 1997, 132 p., (Svensk sakprosa; 8).

Behandlar *Dagens Nyheter*'s rapportering av metallstrejken 1945 och gruvstrejken 1969–70 ur två perspektiv. Det ena berör frågeställningar som styr det textnära analysarbetet (journalistiska arbetssättet, texternas ev. förändrade uppbyggnad etc),

det andra rör texters förhållande till det omgivande samhället och omvänt.

Roe, Keith; Muijs, Daniel: *Literacy in the media age: results from the second wave of a longitudinal study of children's media use and educational achievement*. Department of Communication, Katholieke Universiteit, Leuven, 1997, 79 p., (Report; 2).

Presenting results from the research project Literacy in the media age, a large scale, longitudinal study of the relationship between children's media use, literacy, and educational achievement. The design involves three data collections, separated by one year, from a panel consisting of 1001 children at the outset attending the 4th year of school.

Rosengren, Karl Erik: *Different sides of the same coin: Access and gatekeeping: a Personal Festschrift for Denis McQuail*. Sociologiska institutionen, Lunds universitet, 1997, 26 p.

A comparison between theories of access and theories of gatekeeping is undertaken in terms of formal models.

Rönnberg, Margareta: *TV-tittande som dialog: på väg mot en symbolisk-interaktionistisk TV-teori*. Filmvetenskapliga institutionen, Stockholms universitet, 1996, 527 p., ISBN 91-7153-444-X. Note: Dr. diss., English summary 10 p.

En kritisk granskning av hur relations- och interaktionsbegrepp som 'identifikation' och 'parasocial interaktion' definierats och använts av nordiska masskommunikationsforskare inom framförallt sociologi, psykologi och pedagogik för att förklara TV:s 'påverkan' på barns personlighet eller identitet. Författaren tar sin utgångspunkt i symbolisk interaktionism och social-kognitiv utvecklingsteori.

Sahlström, Berit: *Bildförståelse inom och mellan kulturer*. Uppsala, Hallgren & Fallgren, 1997, 155 p., ISBN 91-7382-742-8.

Behandlar forskning som försöker förklara bilders och kulturers möten; bildförståelse över kulturgränser.

Sammandrag av Vår skapande mångfald: rapport från Världskommissionen för kultur och utveckling. Stockholm, Svenska

Unescorådet, 1996, 28 p., (Svenska Unescorådets skriftserie; 3), ISSN 0348-8705.

Skriften utgör ett sammandrag av Världskommissionens rapport *Vår skapande mångfald* som behandlar kultur och utveckling ur ett globalt perspektiv.

Sjögren, Olle: *Den goda underhållningen: nöjesgenrer och artister i Sveriges radio och TV 1945–1995*. Stockholm, Stiftelsen Etermedierna i Sverige, 1997, 339 p., ISBN 91-1-972411-X, (Etermedierna i Sverige; 4), ISSN 1400-7274.

En överblick över den svenska underhållningen i radio och TV 1945–1995. Utvecklingen tecknas mot en internationell bakgrund, med miniproträtt av artister och programmakare.

Stigbrand, Karin; Lilja-Svensson, Margareta: *Mediekunniga lärare?: om lärarhögskolorna och mediepedagogiken*. Stockholm, Vårdsskildringsrådet, 1997, 238 p., (Vårdsskildringsrådets skriftserie; 18), ISSN 1102-447X. (Kulturdepartementet, Vårdsskildringsrådet).

En inventering av medieundervisningen vid lärarhögskolorna. Beskriver klyftan mellan läroplaner, politiska visioner och verklighet när det gäller mediekunskap för blivande lärare.

Svensson, Conny: *Tarzan i slukaråldern*. Stockholm, Rabén Prisma, 1997, 224 p., ISBN 91-518-3241-0, (Skrifter utgivna av Svenska Barnboksintitutet; 61), ISSN 0347-5387.

En berättelse om ett barns läsning, under åren 1946–1954, som vidgar sig till en tidsskildring och porträtt av en hel generation pojkar. Texten utgör också ett bidrag till kartläggningen av barn- och ungdomslitteraturen i Sverige.

Unenge, Gun; Unenge, Jan: *Flickors och pojkars användning av datorer: arbetsrapport från projektet Datorn i Grundskolan – "DIG-projektet"*. Högskolan för lärarutbildning och kommunikation, Högskolan i Jönköping, 1997, 39 p., (Ansats; 1997:2), ISSN 1401-2081.

Redovisar resultaten från en enkät som genomförts bland eleverna i klasser som ingår i DIG-projektet (Datorn i grundskolan). Analysen bygger på svar från 765 elever och frågorna berör elevernas datoranvändning.

Vissa förändringar i TV-avgiftssystemet. Stockholm, Kulturdepartementet, 1997, 33 p., (Regeringens proposition; 1996/97:165). (Kulturdepartementet).

I propositionen föreslås att den nu pågående försöksverksamheten med särskilt betalningssätt av TV-avgiften permanentas.

Wormbs, Nina: *Genom tråd och eter: framväxten av distributionsnätet för radio och TV*. Stockholm, Stiftelsen Etermedierna i Sverige, 1997, 249 p., ISBN 91-1-971311-8, (Etermedierna i Sverige; 3), ISSN 1400-7274.

Beskriver och analyserar hur det svenska rundradionätet (det vill säga nätet för distribution av ljudradio och television) har vuxit fram och förändrats från 1920-talet till 1990-talet.

Artiklar

Adelswärd, Viveka; Economou, Konstantin; Forstorp, Per-Anders; e.a.: Samtal i samhället: på vems villkor? *Rhetorica Scandinavica* (1997)1, ISSN 1397-0534, pp. 38–43.

Redogör för projektet *Samtal i samhället. På vems villkor?* där man med dialogteoretiska och samtalsanalytiska begrepp och metoder studerar dynamiken inom och mellan olika offentliga arenor. Artikeln avslutas med en jämförelse mellan retorik och kommunikationsforskning.

Bengtsson, Bengt: Bilmarodörer och folkhemsknuttar: motorism och gängbildningar i svensk 1950-talsfilm. *Filmhäftet* 25 (1997)1–2, Temanummer, ISSN 0345-3057, pp. 51–62, 105 p.

Analyserar de nya gängkulturerna med skinnknutar och raggare som de kom att skildras i ett tiotal filmer under åren 1950–62.

Bengtsson, Cecilia; Lundberg, Pia: "Hej Bullen! Hjälp mig!" *Filmhäftet* 25 (1997)1–2, Temanummer, ISSN 0345-3057, pp. 23–28, 105 p.

Behandlar teveprogrammet Bullen som under tio år haft en betydande roll i svensk barn- och ungdomstelevision.

Bolin, Göran: Postvideogenerationen: ålders- och generationsidentitet bland film-

bytande unga män. *Filmhäftet* 25(1997) 1–2, Temanummer, ISSN 0345-3057, pp. 73–85, 105 p.

Redogör dels för teorier om ålders- och generationsidentiteter, dels för hur identitet och generation konstrueras bland unga män som är intresserade av extremt våldsamma skräck- och actionfilmer på video.

Broddason, Thorbjörn: Massmedierna och framtiden. In: *Installationsföreläsningar*, Högskolan för lärarutbildning & kommunikation, Högskolan i Jönköping, 1997, 25 p., pp. 7–13.

Med utgångspunkt i reflektioner kring medeltidens vardag gör författaren en jämförelse med kyrkans dominerande roll då och massmediernas betydelse idagens sociala verklighet och massmediernas internationalisering.

Cassirer, Peter: Stilistik – Estetik – Etik: att analysera en farlig text. In: Andersson, Anders-Börje; Enström, Ingegerd; Källström, Roger; e.a. (eds.): *Svenska som andra språk och andra språk. Festschrift till Gunnar Tingbjörn*, Institutionen för svenska språket, Göteborgs universitet, 1997, 420 p., ISBN 91-87850-15-X, pp. 45–57.

En stilistisk analys av novellen "Otro födde brott", publicerad i *Mitt livs novell* 1969.

Dofs Sundin, Monica: "Bollibompa...", en "bumper" för familjebruk: analys av en vinjett till Kanal 1s barnprogramblock. *Filmhäftet* 25 (1997)1–2, Temanummer, ISSN 0345-3057, pp. 5–8, 105 p.

Analyserar vinjetten till Kanal 1:s barnprogramblock som sänds dagligen kl 18.00. Kapitlet ägnas främst åt den skanderade nonsenstexten "bollibompa..." som inleder programmet och frågan om vilka sociokulturella referenser det finns i mikrotextern.

Economou, Konstantin; Forstorp, Per-Anders: Sahliniseringen av det politiska språket: om att vara sig själv som förtroendevald. *Tvärsnitt* 18(1996)2, ISSN 0348-7997, pp. 58–67.

En diskussion om förtroendevaldas politiska språk och vad det innebär "att vara sig själv" som politiker; Hur kommunicerar politiker med väljare, i media och

inom den politiska och offentliga debatten?

Ekecrantz, Jan: Journalism's 'discursive events' and sociopolitical change in Sweden 1925–87. *Media, Culture & Society* 19(1997)3, ISSN 0163-4437, pp. 393–412.

The study deals with the relationship between the journalistic news output and the substantive society in different historical situations. The study is based on the content of four daily newspapers during one week in each of the years 1925, 1955 and 1987.

Forsman, Michael: Ungdomsprogram som samhällskritik: Elbyl i ljuset av några historiska hållpunkter. *Filmhäftet* 25 (1997)1–2, Temanummer, ISSN 0345-3057, pp. 29–38, 105 p.

Diskuterar ungdomsprogrammet Elbys reportage, tilltal, format och stil.

Feilitzen, Cecilia von: Barnkonventionen och massmedierna. In: *Barnets bästa – en antologi*, Stockholm, Fritzes, 1997, 140 p., ISBN 91-38-20697-X, (SOU; 1997:116), ISSN 0375-250X, pp. 93–107. (Socialdepartementet). Note: Bilaga till Barnkommitténs huvudbetänkande.

Med utgångspunkt i Barnkonventionen diskuteras medieväldets påverkan på barn, representativiteten av barn i medierna och främjandet av barns yttrandefrihet, hur ungdomar skildras samt något om barn som konsument.

Hirdman, Anja: Dockkvinnan i blickfånget: könsschabloner i barnteveerklarm. *Filmhäftet* 25(1997)1–2, Temanummer, ISSN 0345-3057, pp. 19–22, 105 p.

Analyserar tevereklamen för dockorna Barbie och Sindy och dess könsschabloner.

Linder-Larsson, Yvonne: Hegemoni inom filmteori? *Filmhäftet* 25(1997) 1–2, Temanummer, ISSN 0345-3057, pp. 86–90, 105 p.

Ett inlägg i en diskussion om rollstereotyper och filmiska kvinnokarakterer i framförallt Bondfilmerna.

Lindstedt, Inger: Idrotten och medierna. In: Andersson, Anders-Börje; Enström,

Ingegerd; Källström, Roger; e.a. (eds.): *Svenska som andra språk och andra språk. Festskrift till Gunnar Tingbjörn*, Institutionen för svenska språket, Göteborgs universitet, 1997, 420 p., ISBN 91-87850-15-X, pp. 263–272.

Behandlar främst sportmaterialet i tidningarna, idrottsintresse och läsarprefereanser.

Nordström, Gert Z: Dokumentation eller språk: vart är bilden på väg? In: *Installationsföreläsningar*, Högskolan för lärarutbildning & kommunikation, Högskolan i Jönköping, 1997, 25 p., pp. 15–25.

Prövar den franske språkfilosofen Roland Barthes tes att det som främst kännetecknat fotografiet är dess ovillkorliga koppling till en referent. Bilden är kopplad till det den avbildar. Utifrån några exempel diskuteras konsekvenserna av denna syn på pressbildens utveckling.

Rydin, Ingegerd: Barns reaktioner på Televisionens skrattkultur. In: Berefelt, Gunnar (eds.): *Barn och humor*, Centrum för barnkulturforskning, Stockholms universitet, 1997, ISBN 91-973147-0-6,

(Centrum för barnkulturforskning; 27), ISSN 0280-6061, pp. 99–115.

Med utgångspunkt i en kortfattad genomgång av olika humorteorier diskuteras barns reception av och ”läsningar” av humor i tv. Empiriskt underlag utgörs av en studie av barns reaktioner av en rad olika tv-program med olika typer av humor.

Rönnerberg, Margareta: På grund av Power Rangers?: hur kan barn döda ett annat barn? *Filmhäftet* 25(1997)1–2, Temanummer, ISSN 0345-3057, pp. 9–18, 105 p.

Analyserar barnteveserien Power Rangers och dess eventuella påverkan på barns beteende och deras benägenhet att eftertera våldshandlingar.

Schaffer, Barbro: Den upp- och nedvända världen: en studie i ett bilderboksmotiv. In: Berefelt, Gunnar (eds.): *Barn och humor*, Centrum för barnkulturforskning, Stockholms universitet, 1997, 168 p., ISBN 91-973147-0-6, (Centrum för barnkulturforskning; 27), ISSN 0280-6061, pp. 141–155.

Den upp- och nedvända världen är ett känt tema inom lek och satir från medeltid till nutid. Rollbytet som präglar dessa berättelser har under 1900-talet framförallt skildrats för att roa barn. Författaren gör här en tematisk genomgång med rika exempel från bilderböcker.

Schubart, Rikke: Syndabock och hämnare: maskulinitet i actionfilm. *Filmhäftet* 25(1997)1–2, Temanummer, ISSN 0345-3057, pp. 63–72, 105 p. Note: Transl. by: Gunilla Muhr.

En narrationsanalys av actionfilmsgenren. Analysen är inriktad mot genrens iscensättning av den utopiska maskuliniteten och undersöker vilka fantasier som erbjuds actionfilmens (ungdomliga) publik.

Sjögren, Olle: Oljeskadade ironiker?: om ungdomsgycklet i Percy Nilegaards TV-epok. *Filmhäftet* 25(1997)1–2, Temanummer, ISSN 0345-3057, pp. 39–50, 105 p.

En genrehistorisk analys av ungdomsgycklet i TV.

Nordicoms litteraturlösningsdatabas finns nu på Internet

Nordicoms bibliografiska databas, NCOM, som innehåller referenser till nordisk forskning inom ämnesområdet journalistik, medier och kommunikation, finns nu tillgänglig för gratis sökning via World Wide Web.

Databasen innehåller ca 25 600 referenser (sept. 1997) till publikationer utgivna sedan 1974/75, varav ca 7 200 danska, 6 100 finska, 5 000 norska, 7 200 svenska och drygt 100 isländska.

Du når NCOM via WWW på följande sätt:

1. Skriv Statsbibliotekets URL: **<http://www.sb.aau.dk>**
2. Klicka på: **Databaser**
3. Klicka på: **Fagbibliografier i SOL**
4. Klicka på: **NCOM - Nordisk massekommunikationslitteratur**
5. Välj **søgemetoder**

(Det är möjligt att välja olika sökformer: *Simpel søgning*, *Avanceret søgning*, *Listsøgning* samt *CCL-søgning* (kommandobaserad sökning)).

Vi hoppas att Du får nytta av detta erbjudande från Nordicom. Välkommen!

